

/Печать: Қазақстан Республикасы Атырау қаласы «KPI Inc.» ЖШС, Корпоративтік хатшы/

«KPI Inc.» ЖШС
Басқармасының
2021 жылғы «23» ақпандағы
шешіміне
№2 Қосымша
№03/21 Қосымша

**«KPI INC.» ЖШС СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ
САЯСАТЫ**

Атырау қ., 2021

1. ҚҰЖАТТЫҢ МАҚСАТ ЖӘНЕ ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» («Қазақстан Петрокемикал Индастриз Инк.») Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (бұдан әрі - КРІ) бизнесті тұрақты дамытудың маңызды шарттарының бірі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін заңнаманы қатаң сақтау болып табылады деп есептейді.

1.2. КРІ бизнесті жүргізудің әділетсіз және заңға қайшы тәсілдерін үзілді-кесілді қабылдамайтынын мәлімдейді және қазақстандық, шетелдік және халықаралық органдар мен ұйымдар ұсынған сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және ескерту аумағындағы қосымша міндеттемелерді өз еркімен қабылдайды.

1.3. «КРІ Инс.» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты (бұдан әрі - Саясат) сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметке тартуға қарсы іс-қимыл саласындағы КРІ мақсаттары мен міндеттерін ашады, осы қарсы іс-қимылдың құқықтық негіздері мен негізгі қағидаттарын айқындайды, КРІ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша қолданылатын шараларды сипаттайды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметкерлер мен өзге де тұлғалардың міндеттерін, сондай-ақ Саясат ережелерін орындамағаны (тиісінше орындамағаны) үшін жауапкершілікті белгілейді.

1.4. Осы Саясат мынадай мақсаттарда әзірленген:

- КРІ қызметінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін қазақстандық және шетелдік заңнаманың талаптарына, бизнес жүргізу этикасының жоғары стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз ету;

- КРІ және оның қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа тарту тәуекелдерін барынша азайту;

- КРІ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғаларында, қатысушыларда, инвесторларда, Контрагенттерде, мемлекеттік органдардың өкілдерінде, өзге де мүдделі тұлғаларда КРІ туралы Сыбайлас жемқорлықты оның кез келген нысандары мен көріністерінде жоққа шығаратын бірыңғай түсінікті қалыптастыру;

- сыбайлас жемқорлыққа тартуға қарсы іс-қимыл бойынша КРІ қызметін реттейтін жергілікті нормативтік базаны құру.

1.5. Осы Саясаттың міндеттері:

- сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саласында КРІ мақсаттарын, міндеттері мен қағидаттарын айқындау;

- құқыққа қарсы іс-әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу және ашу, сондай-ақ оларды дайындайтын, жасайтын немесе жасаған адамдарды табу және анықтау;

- негізгі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін және алаяқтық тәуекелдерін сәйкестендіру және оларды азайту және / немесе жою жөніндегі шараларды айқындау;

- сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы әрекет ету мақсатында КРІ корпоративтік мәдениетін қалыптастыру;

- қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама негізінде КРІ-ге сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді енгізу және оларды КРІ Қызметкерлеріне және өзге де мүдделі тұлғаларға жеткізу;

- КРІ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғаларының Саясатта бекітілген қағидаттарды, шектеулер мен талаптарды сақтау міндетін белгілеу;

- сыбайлас жемқорлық деректері туралы хабарлау үшін ақпараттық арналарды қамтамасыз ету;

- КРІ-де қабылданған сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шараларды түсіндіру.

1.6. Осы Саясат КРІ-нің бизнесті жүргізудің жоғары этикалық стандарттарына және іскерлік беделін қолдауға бейілділігін көрсетеді. КРІ сыбайлас жемқорлық оның бизнесі мен құндылықтарына қауіп төндіретінін ескере отырып, өзінің әділ және адал ұйым ретіндегі беделі ең құнды активтерінің бірі екенін мойындайды. КРІ-нің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға қатысты берік ұстанымы бизнесті жүргізудің іргелі қағидаттарының бірі болып табылады.

1.7. КРІ тікелей немесе үшінші тұлғаларды тарту (Делдалдық) арқылы жүзеге асырылатын кез келген нысанда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға немесе парақорлыққа тыйым салады, бүкіл әлем бойынша КРІ сыбайлас жемқорлықтың қабылданбағаны туралы ашық мәлімдейді және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу саласындағы міндеттемелерді өз еркімен қабылдайды.

1.8. КРІ КРІ қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларына КРІ атынан саяси маңызы бар тұлғаларға ынталандыру төлемдерін жүзеге асыруға, мұндай төлемдерді делдалдар арқылы төлеуді қоса алғанда, үзілді-кесілді тыйым салады.

1.9. Осы Саясат Интернет желісінде және электрондық құжат айналымы жүйесінде КРІ ресми веб-сайтында орналастырылады.

2. ҚОЛДАНЫС АУМАҒЫ

2.1. Саясатты КРІ барлық қызметкерлері мен Лауазымды тұлғалары орындауы міндетті.

2.2. КРІ өзінің Контрагенттеріне осы Саясат талаптарын ұстануды және қызметкерлерінің Саясат талаптарын сақтауын қамтамасыз етуді ұсынады.

3. АНЫҚТАМАЛАР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

Белсенді парақорлық	Пара беруді ұсыну, оған уәде беру, рұқсат беру немесе төлеу (тікелей немесе жанама түрде), сондай-ақ осындай қылыққа көмектесу немесе жәрдемдесу.
Жақын туыстар	Ата-аналар (ата-ана), балалар, асырап алушылар, асырап алынғандар, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңділері, атасы, әжесі, немерелері.
Пара¹	Саяси маңызы бар адам қабылдаған материалдық құндылықтар (заттар немесе ақша) немесе осы адам өзінің қызмет жағдайына байланысты жасай алатын немесе жасауы тиіс пара берушінің мүддесі

¹ «Пара» термині мемлекеттік қызметшіні параға сатып алуды білдіру үшін қолданылады, ал коммерциялық құрылым қызметкерін параға сатып алуды білдіру үшін «Коммерциялық параға сатып алу» терминін қолдану қабылданған.

	үшін әрекеті (немесе, керісінше, әрекетсіздігі) үшін қандай да бір мүлiктік пайда немесе қызмет көрсету.
Лауазымды тұлғалар	1) заңға, басқа құқықтық актіге немесе КРІ құжатына байланысты КРІ атынан әрекет етуге уәкілетті тұлғалар; 2) КРІ Бақылау кеңесі мен Басқармасының мүшелері.
КРІ	«Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» («Қазақстан Петрокемикал Индастриз Инк.») Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.
Коммерциялық парамен сатып алу	Коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлiкті заңсыз беру, сол сияқты өзінің қызмет бабын пайдаланғаны үшін оған мүлiктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету, сондай-ақ сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүддесінде қызметі бойынша жалпы қамқорлық немесе салғырттық.
Контрагент	КРІ шарт/келісім жасасқан немесе жасасуды жоспарлаған жеке немесе заңды тұлға.
Мүдделер қақтығысы	КРІ Қызметкерінің немесе Лауазымды тұлғасының Жеке пайдасы немесе қызметі КРІ мүдделеріне қайшы келетін немесе оларға қайшы келуі мүмкін және сол арқылы олардың лауазымдық міндеттерін тиісінше орындамауына және КРІ-ге қатысты мәселелер бойынша шешімдердің объективтілігіне әсер етуі мүмкін кез келген жағдайлар немесе мән-жайлар.
Сыбайлас жемқорлық	Кез келген нысанда, тікелей немесе делдалдар арқылы, оның ішінде пара және коммерциялық параға сатып алу нысанында заңсыз пайда, материалдық және материалдық емес пайда ұсыну, уәде беру, беру және алу; және/немесе Сыбайлас жемқорлық іс-әрекетті жүзеге асыру кезінде делдалдық; және / немесе қызмет бабын теріс пайдалану, өкілеттікті теріс пайдалану, сондай-ақ жеке тұлғаның өзінің лауазымдық жағдайын КРІ заңды мүдделеріне қайшы өзге де заңсыз пайдалануы, оның ішінде өзі немесе үшінші тұлғалар үшін заңсыз пайда, материалдық және материалдық емес пайда алу мақсатында, не басқа жеке тұлғалардың көрсетілген тұлғаға осындай пайданы заңсыз беруі.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық	Заңда ол үшін әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік).
ҚМГ	«ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» Акционерлік қоғамы.
Пассив парақорлық	Тікелей немесе жанама түрде пара алуға немесе алуға сұрау, талап, келісім.
Саяси маңызы бар тұлға	<p>1) Мемлекеттік қызметкер – мемлекеттік органда Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен республикалық немесе жергілікті бюджеттерден не Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қаражатынан ақы төленетін мемлекеттік лауазымды атқаратын және мемлекеттің міндеттері мен функцияларын іске асыру мақсатында лауазымдық өкілеттіктерді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының азаматы;</p> <p>2) Лауазымды тұлға - тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;</p> <p>3) Шетелдік лауазымды тұлға - шетелдік жария жиналыс мүшелерін, халықаралық ұйымдардың лауазымды адамдарын, халықаралық парламенттік жиналыс мүшелерін, шет мемлекеттің судьялары мен халықаралық соттың лауазымды адамдарын, сондай-ақ шет мемлекеттің Қарулы күштері мен өзге де әскери құралымдарындағы лауазымды адамдарды қоса алғанда, шет мемлекеттің лауазымды адамы.</p>
Парақорлыққа / Коммерциялық парамен сатып алуға делдалдық	Пара берушінің/коммерциялық параға сатып алу затын беретін адамның немесе пара алушының/коммерциялық параға сатып алу затын алатын адамның тапсырмасы бойынша параны/коммерциялық параға сатып алу затын (заңсыз сыйақы) тікелей беру не пара берушіге және (немесе) пара алушыға/қатысушы тұлғаларға пара алу және беру/коммерциялық параға сатып алу туралы олардың арасындағы келісімге қол жеткізуге не оларды іске асыруға өзге де ықпал ету..
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	КРІ қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының сыбайлас жемқорлықтың алдын алу (профилактикасы)

	және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес (сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды тергеп-тексеру) жөніндегі қызметі.
Сыбайлас жемқорлық әрекеті қауіпінің алдын алу	КРІ-де сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға жол бермеуді қамтамасыз ететін ішкі құжаттармен регламенттелген корпоративтік мәдениет, ұйымдастырушылық құрылым элементтерін, қағидалар мен рәсімдерді енгізуге бағытталған іс-шаралар.
Қызметкер	КРІ-мен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын адам, сондай-ақ агенттіктер арқыл шарт және азаматтық - құқықтық сипаттағы шарт бойынша тартылатын өзге де адамдар.
Жекжаттар	Жұбайының (зайыбының) аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары.
КРІ комплаенс қызметі	Комплаенс сұрақтарына жауап беретін жауапты құрылымдық бөлімше немесе КРІ қызметкері.
Ынталандырушы төлемдер	Әдеттегі ресми іс-қимылдарды жеделдету мақсатында Саяси маңызы бар тұлғалардың пайдасына төлемдер (мысалы, рұқсаттар, лицензиялар немесе өзге де ресми құжаттама беру; визалар, жұмысқа рұқсаттар және өзге де иммиграциялық құжаттама беру; тауарларды кеденнен босатуға рұқсат алуды жеделдету; жылжымайтын мүлікті немесе көлік құралдарын мемлекеттік тіркеуді жеделдету; коммуналдық немесе өзге де қызметтер көрсету кезінде жеделдету (мысалы, телекоммуникациялар, күзет) және т.б.

4. ЖАУАПКЕРШІЛІК

1.1. КРІ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары қызметтік міндеттерін орындау кезінде:

- 1) Саясатпен танысуға және саясатты сақтау туралы міндеттемеге қол қоюға тиіс. Міндеттеме саясатқа № 1 қосымшаға сәйкес нысан бойынша еңбек шартына қосымша түрінде ресімделеді;
- 2) жол берілмейтін сыбайлас жемқорлық мінез-құлқының негізгі ұғымдары мен мысалдары келтірілген № 2 Қосымшаға сәйкес жадынаманы басшылыққа алуға;
- 3) Қызметкердің іскерлік қасиеттерін бағалау кезінде, оның ішінде ол жоғары тұрған лауазымға тағайындалған жағдайда, өзге де кадр мәселелерін шешу кезінде Саясаттың сақталуын ескеруге тиіс;
- 4) Саясатта көзделген, оның ішінде сыйлықтарды сыйға тартуға, алуға; өкілдік шығыстарды, қайырымдылық және демеушілік қызметті жүзеге асыруға; саяси қызметке қатысуға; мемлекет өкілдерімен, Саяси маңызы бар тұлғалармен және қоғамдық ұйымдармен, Контрагенттермен, делдалдармен, үшінші тұлғалармен өзара іс-қимыл жасауға; Мүдделер қақтығысын болғызбауға; қаржылық есептілік жүргізуге қатысты шектеулер мен талаптарды қатаң сақтауға тиіс;

5) мынадай іс-әрекеттерге категориялық тыйым салуды қатаң сақтауға міндетті:

- сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысу, соның ішінде Саяси маңызы бар тұлғаларға пара ұсынбау, уәде бермеу, пара бермеу;

- пара сұрау және алу (Коммерциялық параға сатып алу);
- Контрагенттерді немесе Контрагенттердің Қызметкерлерді/Лауазымды тұлғаларды коммерциялық сатып алуға қатыспауы;

- әкімшілік, бюрократиялық және өзге де формальдылықтарды оңайлату үшін кез келген нысанда, оның ішінде ақша қаражаты немесе олардың баламалары, құнды заттар, көрсетілетін қызметтер немесе мүліктік және мүліктік емес сипаттағы өзге де пайда түрінде қандай да бір адамдарға және коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдарды, билік органдары мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарын, Саяси маңызы бар адамдарды қоса алғанда, қандай да бір тұлғалардан немесе ұйымдардан төлемдер жасауға үшін немесе үшінші тұлғалар үшін пайда алу мақсатында төлем жасамау.

6) КРІ Лауазымды адамдары өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде КРІ Контрагенттерінен және басқа да үшінші тұлғалардан өтініштер мен пара алуға үзілді-кесілді тыйым салуды қатаң сақтауға тиіс;

7) КРІ өзге ішкі құжаттарында белгіленген (Саясатқа қайшы келмейтін бөлігінде) сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы талаптар мен шектеулерді сақтауға тиіс.

4.2 КРІ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары Контрагенттермен өзара әрекеттестік кезінде:

1) іскерлік қатынастарды адал және әділ негізде жүргізетін Контрагенттермен іскерлік қатынастарды орнатуға және сақтауға, өзінің беделіне қамқорлық жасауға, шаруашылық қызметті жүргізу кезінде жоғары этикалық стандарттарға қолдау көрсетуге, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі өз шараларын іске асыруға тиіс.

4.3 Комплаенс қызметі мынаған жауапты:

1) Контрагенттермен қарым-қатынастар барысында сыбайлас жемқорлық қызметіне КРІ тарту тәуекелін және өзге де жосықсыз практикаларды төмендету мақсатында Контрагенттерді тексеру рәсімін енгізу (әлеуетті бедел, нарықтағы қызметінің ұзақтығы, сыбайлас жемқорлық жанжалдарына қатысу және өзгелері сияқты Контрагенттердің ашық қолжетімділіктегі мәліметтерін жинау мен талдауды қоса алғанда).

2) КРІ-де қолданылатын сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шаралар туралы ақпаратты КРІ-нің ресми веб-сайтына орналастыру;

3) Саясатты өзектендіру;

4) Саясат ережелерін үйретуді ұйымдастыруды қамтуға тиіс.

4.4 Құқықтық қамсыздандыру бөлімі Контрагенттермен жасалатын шарттарға сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтау туралы ережелерді - № 3 Қосымшада көзделген нысан бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпені енгізу үшін жауапты болады.

5. НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ БАЗА

5.1. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық заңнаманы және КРІ ішкі құжаттарын ескере отырып жасалды.

5.2. Осы саясатты жасау кезінде мынадай құжаттардың мазмұны ескерілді:

- Біріккен Ұлттар Ұйымының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы конвенциясы (Нью-Йорк қаласында (АҚШ) 2003 жылғы 31 қазанда БҰҰ Бас Ассамблеясының 58 сессиясының пленарлық отырысында қабылданды, 2008 жылғы 4 мамырдағы N31-IV Қазақстан Республикасының Заңы ратификацияланды);
- 2011 ж. 1 шілдеде күшіне енген «Прақорлықпен күрес туралы» Ұлыбритания Заңы (UK Bribery Act 2010);
- 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі;
- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы;
- КРІ Іскерлік этика кодексі;
- КРІ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғаларының мүдделер қақтығысын реттеу саясаты;

5.3. Коммерциялық ұйымдарға қатысты бөлігінде көрсетілген актілердің негізгі талаптары мыналар болып табылады:

- пара беруге немесе Коммерциялық параға сатып алу затына тыйым салу;
- Саяси маңызды тұлғаларды параға жығуға тыйым салу;
- Делдалдыққа тыйым салу;
- пара немесе Коммерциялық параға сатып алу мәнін алуға тыйым салу.

6. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

Өз қызметі шеңберінде КРІ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мына қағидаттарын басшылыққа алады:

6.1. «нөлдік төзімділік» қағидаты (сыбайлас жемқорлықты кез келген нысанда және көріністе қабылдамау) - КРІ Қызметкерлері мен Лауазымды тұлғалары, сондай-ақ КРІ атынан және/немесе оның мүддесінде әрекет ететін өзге де тұлғалар үшін бір елдегі немесе басқа елдегі бизнес жүргізу тәжірибесіне қарамастан тікелей немесе жанама, жеке немесе қандай да бір делдалдық арқылы сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне қатысуға толық тыйым салу;

6.2. «Жоғарыдан үн қату» қағидаты - КРІ Лауазымды тұлғалары өз жүріс-тұрысымен КРІ қызметкерлеріне бизнес жүргізудің жоғары этикалық стандарттарын сақтау және ілгерілету және оның кез келген көрінісінде сыбайлас жемқорлықты қабылдамау бойынша үлгі көрсетеді;

6.3. Тиісті сақтық қағидаты - сыбайлас жемқорлық қызметке тартылуы мүмкін немесе сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзімді Контрагенттермен Іскерлік қатынастар тәуекелін барынша азайту үшін контрагент туралы қажетті және дұрыс ақпарат алуға бағытталған шаралар мен іс-қимылдар кешенін қабылдау;

6.4. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу қағидаты — КРІ алдын ала сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша алдын алу шараларын қабылдайды, яғни корпоративтік мәдениет, ұйымдастырушылық құрылым элементтерін, ең алдымен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауға және оларды азайтуға бағытталған ережелер мен рәсімдерді енгізу;

6.5. жазаның бұлтартпастығы қағидаты - КРІ корпоративтік басқарудың барлық деңгейлеріндегі алаяқтық пен сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандары мен көріністеріне ымырасыз қатынасы туралы мәлімдейді. Кінәлі адамдарды жауапқа тарту олардың КРІ-дегі лауазымы мен жұмыс мерзіміне және онымен өзге де өзара қарым-қатынастарға қарамастан, заңнамада және КРІ ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады;

6.6. мониторинг және бақылау - КРІ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің мониторингін жүзеге асырады, олардың сақталуын бақылайды және оларды үнемі жетілдіріп отырады;

6.7. сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымақтастық - КРІ сыбайлас жемқорлық проблемасының жалпы әлеуметтік сипатын және оған қарсы іс-қимылдың қажеттілігін мемлекеттік саясат шеңберінде іске асырылатын іс-шаралар арқылы да, КРІ Қызметкерлерінің, Лауазымды тұлғаларының және КРІ Контрагенттерінің тарапынан сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті қалыптастыру жолымен де таниды;

6.8. қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға тартылуы - КРІ Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлықты оның кез келген нысандары мен көріністерінде қабылдамауының жеке ұстанымын қалыптастыруды өз міндеті етіп қояды. Осы мақсаттарда КРІ ұйымның барлық деңгейлерінде Саясатты енгізу және оның мазмұнын өз Қызметкерлерінің, сондай-ақ өзге де мүдделі тұлғалардың назарына жеткізу бойынша барлық қажетті шараларды қабылдайды. КРІ Қызметкерлеріне Саясаттың негізгі талаптарын үйрету және оны тәжірибеде қолдану жолымен олардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін көтеруге жәрдемдеседі;

6.9. сенімді есептілікті жүргізу қағидаты - КРІ-де заңнама талаптары мен есептік құжаттаманы жүргізу қағидалары қатаң сақталады. Шаруашылық өмірдің әрбір фактісі бастапқы есептік құжатпен ресімделуі тиіс. Бухгалтерлік, басқарушылық және өзге де есепке алу түрлерінің деректерін немесе растайтын құжаттарды бұрмалауға немесе қолдан жасауға жол берілмейді.

7. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІНЕ ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖӘНЕ АЛДЫН АЛУ ЖӨНІНДЕГІ ШАРАЛАР

7.1. Ақпараттандыру және үйрету

Корпоративтік мәдениеттің тиісті деңгейін қалыптастыру үшін КРІ-де жұмысқа жаңадан қабылданған сыбайлас жемқорлық тәуекеліне ұшыраған процестерге тартылған КРІ Қызметкерлерімен/Лауазымды тұлғаларымен осы Саясаттың ережелері және онымен байланысты құжаттар бойынша кіріспе тренинг өткізіледі; КРІ-де жұмыс істейтін Қызметкерлер/Лауазымды тұлғалар үшін күндізгі және/немесе қашықтықтан нысанда мерзімді ақпараттық тренингтер өткізіледі.

КРІ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары КРІ веб-сайтында және ішкі ресурстарда ашық қолжетімді болатын осы Саясатпен танысу арқылы күндізгі оқыту нысанында, сондай-ақ сырттай немесе қашықтықтан оқыту нысанында өтеді.

7.2. КРІ Контрагенттері мен ізденушілерін тексеру

Іскерлік қатынастарды бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін кандидаттыққа үміткерлерді жұмысқа тарту кезінде заңды тұлғаларға қатысу кезінде, контрагенттермен және басқа да мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу кезінде КРІ олардың сенімділігін, мүдделер қақтығысының болмауын, саяси маңызды тұлғалармен өзара байланысын тексеруді жүзеге асырады, беделі туралы ақпаратты талдайды.

Ізденушілердің белгіленген талаптарға, оның ішінде осы Саясатпен сәйкестігін тексеру рәсімі КРІ ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

7.3. Бухгалтерлік есеп және аудит

Барлық мүдделі тараптар үшін ақпараттың қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында КРІ заңнама мен ішкі нормативтік құжаттардың талаптарына толық сәйкестікте бухгалтерлік, салықтық және басқару есебін жүргізуді жүзеге асырады.

Барлық қаржы-шаруашылық операциялар бухгалтерлік және өзге де есеп түрлерінде толықтығы, дұрыстығы және ашықтығы қағидаттарын ескере отырып көрсетіледі.

КРІ шаруашылық операцияларды бухгалтерлік есепте көрсетпей жүзеге асыруға, бухгалтерлік, басқарушылық және өзге де есепке алу түрлерінің немесе растайтын құжаттардың деректерін бұрмалауға немесе қолдан жасауға жол бермейді.

КРІ-нің барлық шаруашылық операциялары тиісті қараудан өтеді және ішкі құжаттардың талаптарына сәйкес уәкілетті Қызметкерлер бекітеді.

Бухгалтерлік есеп және есептілік заңнаманың және КРІ ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес тұрақты ішкі және сыртқы аудиттен өтеді.

7.4. Өкілдік шығыстарды жүзеге асыру және сыйлықтар беру

Сыйлықтарды алу немесе беру, қонақжайлылықтың көрінісі құрмет пен сыпайылықтың белгісі болып табылады, егер олар символдық сипатта болса, іскерлік тәжірибеге сәйкес келсе, КРІ үшін беделді қауіп төндірмесе, жасырын сыйақы болып табылмаса, шешім қабылдауға ықпал етуге шақырылмаса және басқа адамдарға мұндай әсерді көруге себеп болмаса, жақсы іскерлік қатынастарды қалыптастырады.

Егер Қызметкердің пікірі бойынша сыйлықты қабылдау немесе іскерлік кешкі асқа/түскі асқа шақыру контрагент немесе үшінші тұлға тарапынан негізсіз пайда алу болжамының туындауына әкеп соқтырса, ол бұл туралы өзінің тікелей басшысына, комплаенс қызметіне немесе «жедел желіге» хабарлауы қажет.

Лауазымды тұлғалардың Контрагент есебінен сыйлықтар алуға немесе іскерлік түскі/кешкі асқа шақырулар қабылдауға құқығы жоқ.

Лауазымды тұлғалардың / Қызметкерлердің Саяси маңызы бар адамнан ақша қаражатын, сыйлықтар, қонақжайлылық белгілерін, қандай да бір құндылықтарды беруге немесе алуға құқығы жоқ. Ерекшелік - Саяси маңызы бар тұлғалар ардагерлерге медальдар тапсыруға, КРІ Қызметкерлерін құттықтауға, өндірістік объектілердің салтанатты ашылуына, сондай-ақ мемлекеттік және ұлттық мерекелерге, сондай-ақ КРІ мен осы саяси маңызы бар тұлғалар арасындағы өзара іс-қимылды талқылау мақсатында басқа да іскерлік жиналыстарға шақырылған іс-шаралар. Бұл ретте осы іс-шаралар/жиналыстар шеңберінде саяси маңызы бар тұлғаға басқа шақырылған тұлғаларға қатысты преференциялар берілмейді.

Сыйлықтар мен өкілдік шығыстарға арналған барлық шығыстар шығыстар туралы есептерде, сондай-ақ сыйлықтар мен қонақжайлылық белгілерін тіркеу журналында КРІ ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес дұрыс және анық ескерілуге тиіс.

Сыйлықтарды сыйға тарту және алу, сондай-ақ өкілдік шығыстар Іскерлік этика кодексiне және КРІ-нiң өзге де iшкi құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

7.5. Қайырымдылық және демеушiлiк қызметтi жүзеге асыру бойынша шектеулер

КРІ мемлекеттiк органдарға, коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдарға, олардың өкiлдерiне, сондай-ақ өзге де адамдарға қайырымдылық және демеушiлiк көмек көрсетпейдi.

Қайырымдылық және демеушiлiк көмектi КРІ:

- «Samruk-Kazyna Trust» Әлеуметтiк жобаларды дамыту қорына ақшалай қаражат аудару;
- ескiрген активтердi қайырымдылық мақсаттарға есептен шығару (КРІ Комплаенс қызметiмен келiсiм бойынша және қажет болған жағдайда ҚМГ-мен жүзеге асырылуы мүмкiн);
- жергiлiктi атқарушы органдардың өтiнiштерi бойынша аз қамтылған отбасыларға көмек көрсету (КРІ Комплаенс қызметiмен келiсiм бойынша және қажет болған жағдайда ҚМГ-мен жүзеге асырылуы мүмкiн) арқылы ғана көрсетуi мүмкiн.

Жоғарыда баяндалғандарға «Самұрық-Қазына» АҚ-ның тиiстi тапсырмасы ерекшелiк бола алады. Мұндай жағдайда қайырымдылық және демеушiлiк көмек қаражаттың мақсатты жұмсалуды туралы кейiннен егжей-тегжейлi есеп бере отырып, нақты мақсаттарға көрсетiлуi мүмкiн.

7.6. Саяси қызметке қатысудан бас тарту

КРІ саяси партияларға, ұйымдарға және олармен байланысты қорларға тiкелей немесе жанама қатыспайды, оның iшiнде оларды қолдауға демеушiлiк және өзге де төлемдердi жүзеге асырмайды.

КРІ Қызметкерлерi мен Лауазымды адамдары, егер бұл ретте мұндай қатысу КРІ мүдделерiне зиян келтiрмесе және мүдделер қақтығысын тудырмаса, жұмыстан бос уақытта жеке тұлғалар ретiнде саяси қызметке өз қалауы бойынша қатысуға құқылы.

7.7. Сыбайлас жемқорлық әрекеттерiн жасағаны үшiн жауаптылыққа тарту

КРІ сыбайлас жемқорлық әрекеттерi және сыбайлас жемқорлыққа қарсы iс-қимыл саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және iшкi құжаттардың талаптарын өзге де бұзушылықтар үшiн осындай бұзушылықтардың мөлшерi мен нысанына қарамастан тез және бұлтартпай жауапкершiлiкке тарту үшiн барлық ықтимал ақылға қонымды және заңды күш-жiгердi қолданады.

КРІ осы саясатта белгiленген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасағаны үшiн жауаптылыққа тартылған адамдар туралы ақпаратты белгiленген тәртiппен жария ету құқығын өзiне қалдырады.

7.8. Жауап шараларынан бас тарту

КРІ КРІ Қызметкерлерi/Лауазымды тұлғалары сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаудан бас тартқан тәртiптiк жауапкершiлiкке тартылмайтынына кепiлдiк бередi, тiптi егер мұндай бас тарту нәтижесiнде КРІ қосымша материалдық және материалдық емес пайда алмаса, залал келтiрсе, оларды тек заңнама немесе осы Саясат талаптарын бұза отырып болдырмауға болады.

Егер мұндай күдік расталмаса да, КРІ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың болжанған фактісі туралы адал ниетпен хабарлаған КРІ Қызметкерлеріне/Лауазымды адамдарына қарсы шараларды дұрыс деп таппайды және оларды дер кезінде анықтауға және жолын кесуге тырысады.

Осы Саясат КРІ-де этикалық нормалар мен қағидаттарды ілгерілету жүйесіндегі негізгі буын болып табылады және әріптестермен және сыртқы мүдделі тараптармен адалдық пен сенім негізінде, КРІ беделіне де, айналасындағыларға да зиян келтіруі мүмкін іс-әрекеттерден аулақ болуға ұмтыла отырып, қарым-қатынас орнатуға шақырады.

7.9. «Жедел желі»

КРІ-ге сенімнің жоғары деңгейін қолдау, бизнесті жүргізу этикасының халықаралық стандарттарын сақтау, сондай-ақ алаяқтық пен сыбайлас жемқорлық жағдайларының алдын алу және жолын кесу мақсатында КРІ-де «Жедел желі» жұмыс істейді.

Кез келген тұлға «Жедел желі» арқылы өзіне ыңғайлы нысанда, оның ішінде анонимдік жағдайында хабарласа алады, өзіне белгілі болған КРІ-де жымқыру мен ысырап ету, алаяқтық, паракорлық, коммерциялық параға сатып алу, мүдделер қақтығысы, сыбайлас жемқорлықтың басқа да көріністері мен саясат ережелерін бұзу фактілері туралы хабарлауға болады.

Әрбір өтініш мұқият қаралады, өтінішті қарау нәтижелері КРІ жауапты тұлғаларының назарына жеткізіледі, негіздер болған жағдайда КРІ ішкі құжаттары мен рәсімдеріне сәйкес тиісті тексеру жүргізіледі. «Жедел желі» байланыстары интернет желісіндегі КРІ ресми вебсайтында, ақпараттық стендтерде және өзге де жалпыға қолжетімді орындарда орналастырылады.

7.10. Құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл

КРІ тиісті құқық қорғау органдарына КРІ белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарлауға міндеттеме алады.

КРІ қызметкерлері тарапынан құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау келесі нысандарда мүмкін:

- сыбайлас жемқорлық және алаяқтық белгілері бар бұзушылықтарды жасау жағдайлары туралы құқық қорғау органдарын хабардар ету;
- сыбайлас жемқорлықтың жолын кесу немесе тергеу бойынша іс-шараларды жүргізу кезінде құқық қорғау органдарына жәрдемдесу;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құқық қорғау органдарының сұрау салулары бойынша жауаптар беру / кеңестерге (кездесулерге) қатысу

7.11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер және кірістер мен мүлкті декларациялау

Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, сондай-ақ аталған лауазымдарға кандидаттар болып табылатын адамдардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін әрекеттерді жасауына жол бермеу мақсатында аталған адамдар өздерінің өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерге сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды:

(а) Жақын туыстарының, жұбайлары (зайыптары) мен Жекжаттарының бірге қызмет (жұмыс) істеуіне жол бермеу;

(б) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

(в) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметтік міндеттерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

Көрсетілген тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімі жазбаша нысанда тіркеледі.

Аталған адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан шығаруға (лауазымнан босатуға) әкеп соғады, оларды сақтамау, қылмыстық жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда, олардың тиісті қызметті тоқтатуы үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік немесе оларға теңестірілген функцияларды орындауға байланысты лауазымға кандидаттар болып табылатын адамдар, сондай-ақ олардың жұбайлары (зайыптары) тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кірістері мен мүлкі туралы декларацияны ұсынады.

Декларациялар мен мәліметтерді ұсынбау немесе толық емес, дұрыс емес декларациялар мен мәліметтерді ұсыну, егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, адамға тиісті өкілеттіктер беруден бас тарту үшін негіз болып табылады не заңнамада көзделген тәртіппен тәртіптік жауаптылыққа әкеп соғады.

8. САЯСИ МАҢЫЗЫ БАР АДАМДАРМЕН ЖӘНЕ ЖҰРТШЫЛЫҚПЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

КРІ саяси маңызы бар тұлғалармен кез келген диалог және өзара іс-қимыл бастамашыл, адал, ашық, жауапты және дәйекті тәсілге негізделуі және қолданыстағы заңнама мен іскерлік этика стандарттарына сәйкес келуі тиіс деп есептейді.

КРІ Қызметкерінің/Лауазымды тұлғасының саяси маңызды тұлғалармен кез келген тиісті емес өзара іс-қимылына қатаң тыйым салынады.

КРІ қандай да бір заңсыз артықшылықтар немесе преференциялар алу мақсатында тікелей немесе жанама түрде КРІ-ден материалдық немесе өзге де пайда алуды қоса алғанда, Саяси маңызы бар адамдардың, сол сияқты олардың Жақын туыстарының, жұбайларының, Жекжаттарының пайдасына кез келген төлемдерден немесе аталған адамдардың мүдделеріне орай төлемдерден қалыс қалады, оның ішінде:

- өкілдік іс-шараларға қатысуды ұйымдастыру немесе төлеу (өтемақы);
- демалысты ұйымдастыру немесе төлеу (өтемақы), ауруларды емдеу және алдын алу;
- іссапар және басқа шығындарды ұйымдастыру немесе төлеу (өтемақы).

КРІ қаражаты есебінен Саяси маңызы бар тұлғалардың қатысуымен іс-шара ұйымдастырылған жағдайда, мұндай іс-шараның бастамашысы осы іс-шараны КРІ Комплаенс қызметі тарапынан алдын ала келісуді алуы тиіс. Бұл ретте Өкілдік шығыстар «Самұрық-Қазына» АҚ айқындаған өкілдік шығыстарға арналған лимиттерден не заңнамада белгіленген лимиттерден аспауға тиіс.

КРІ Қызметкерлеріне / Лауазымды адамдарына тікелей немесе делдалдар арқылы заңсыз артықшылықтар немесе преференциялар алу мақсатында саяси маңызы бар адамдарға ақша қаражатын, қандай да бір өзге құндылықтарды немесе материалдық немесе өзге де пайданы ұсынуға, беруге, уәде етуге, беруге сендіруге тыйым салынады.

КРІ Қызметкерлеріне / Лауазымды адамдарына саяси маңызы бар адамдарға кез келген ынталандыру төлемдерін тікелей немесе делдалдар арқылы ұсынуға, беруге немесе уәде етуге тыйым салынады.

КРІ Қызметкерлері / Лауазымды адамдары саяси маңызы бар адамдар сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерін жасауға немесе жасауға жәрдемдесу дайындығы ретінде қабылдауы мүмкін мінез-құлыққа жол бермеуге міндетті. Бұл талаптар ауызша және жазбаша өтініштерді, келіссөздерді қоса алғанда, өзара іс-қимылдың барлық жағдайларына қолданылады.

Саяси маңызы бар адамдардан өтініш, талап, қорқытып алушылық, ақша қаражатын, қандай да бір өзге де құндылықтарды, материалдық немесе өзге де пайданы оның пайдасына немесе оның Жақын туыстарының, жұбайларының, Жекжаттарының пайдасына беруге тұспал ретінде қабылдануы мүмкін ақпаратты алған КРІ Қызметкері/Лауазымды адамы тиісті саяси мәні бар адамдармен іскерлік байланыстарды тоқтата тұруға міндетті тұлға және 1 (бір) жұмыс күні ішінде осындай жағдайдың бар екендігі туралы КРІ Комплаенс қызметін хабардар етуге және/немесе бұл туралы ақпаратты «Жедел желіге» жіберуге міндетті.

Саяси маңызы бар адамдармен, олардың Жақын туыстарымен, жұбайларымен, Жекжаттарымен шарттар жасасу сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоғары фактор болып табылады. Мұндай тәуекелді болдырмау үшін КРІ әлеуетті Қызметкерлер мен Контрагенттерді ішкі құжаттарға сәйкес Саяси маңызды тұлғалармен байланыстылығын тексереді.

Өз іс-әрекеттерінің заңдылығы мен әдептілігіне кез келген күмән туындаған жағдайда КРІ Қызметкерлері/Лауазымды адамдары КРІ Комплаенс қызметінен консультация алуға міндетті.

9. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ БАСҚАРУ

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және бағалау тәсілі осы тәуекелдерді уақтылы және тиімді басқаруды қамтамасыз ететіндей етіп ұйымдастырылуы керек.

КРІ сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау КРІ Қызметкерлері, Лауазымды тұлғалары, Контрагенттер және КРІ-мен ынтымақтасатын өзге үшінші тұлғалар тарапынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға неғұрлым бейім нақты бизнес-процестерді айқындау үшін жүргізіледі.

КРІ-де сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалауды жүргізудің келесі тәртібі белгіленген:

- КРІ қызметін жеке бизнес-процестер түрінде ұсыну;
- әрбір бизнес-процесс үшін сыбайлас жемқорлық және өзге де құқық бұзушылықтарға ұшырауы ықтимал "сыни" нүктелер мен бағыттарды айқындау;
- ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың сипаттамасы: сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау кезіндегі пайданың сипаттамасы, паракорлықтың немесе коммерциялық сатып алудың ықтимал нысандары.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару келесі түрде жүзеге асырылады:

- өткізілген іс-шаралар бойынша нәтижелерді бағалау мен есептілікті қоса алғанда, ҒЗІ сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің карталарын дайындау;
- ішкі құжаттарға сәйкес мүдделер қақтығысы туралы хабарламаны үнемі толтыруды қоса алғанда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы арнайы рәсімдерді белгілеу;
- қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың тиімділігін талдау;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың жаңаларын әзірлеу (қайта

қарау) және қолданыстағыларын жетілдіру.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау осы саясатты әзірлеу және енгізу кезінде; Саясат бекітілгеннен кейін кемінде екі жылда бір рет жүргізіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қолданыстағы жүйенің тиімділігін мерзімді талдау КРІ ішкі аудит қызметінің аудиттері шеңберінде, сондай-ақ сыртқы консультанттардың (аудиторлардың) тәуелсіз тексерулері шеңберінде жүзеге асырылады.

10. САЯСАТТЫ ОРЫНДАМАҒАНЫ (ТИІСІНШЕ ОРЫНДАМАҒАНЫ) ҮШІН ЖАУАПТЫЛЫҚ

Осы Саясаттың талаптарын сақтау үшін жауапкершілік атқаратын лауазымына қарамастан КРІ-нің әрбір Қызметкеріне/Лауазымды тұлғасына жүктеледі.

Қызметкердің/Лауазымды адамның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды және/немесе алаяқтық әрекеттерді жасауы еңбек міндеттерін өрескел бұзу деп танылады.

КРІ Қызметкері / Лауазымды тұлғасы мәртебесі мен лауазымына қарамастан жауапкершілікке тартылуға жатады. Жауапкершілікке тарту Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

КРІ Қызметкерінің/Лауазымды адамының сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды және/немесе алаяқтық іс-әрекеттерді жасауға қатыстылығы анықталған және байқалған жағдайда, КРІ Қызметкерді/Лауазымды адамды тәртіптік жауаптылыққа тартуға құқылы; оның ішінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен шартты бұзу түрінде.

Жеткілікті негіздер болған жағдайда, жоғарыда көрсетілген фактілер бойынша ішкі тергеу материалдары кінәлі адамдарды әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылыққа тарту туралы өтінішпен құқық қорғау органдарына беріледі.

КРІ зиян және залал келтірілген жағдайда КРІ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және/немесе алаяқтық әрекеттер жасаған адамға қатысты азаматтық талаппен сотқа жүгіну құқығын өзіне қалдырады.

11. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Іскерлік этиканың халықаралық стандарттарын, бизнесті жүргізудің ашықтығы мен айқындығын сақтау үшін КРІ Қызметкерлері/Лауазымды тұлғалары КРІ ішкі құжаттарына сәйкес оларды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға бейімдеудің барлық жағдайлары туралы КРІ Комплаенс қызметіне хабарлауы тиіс.

КРІ басқа Қызметкерлерінің/Лауазымды тұлғаларының немесе Контрагенттердің іс-әрекеттерінің заңдылығына, ұрлауды, алаяқтықты, парақорлықты, коммерциялық параға сатып алуды, мүдделер қақтығысын және өзге де бұзушылықтарды қоса алғанда, ықтимал сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне және өзге де бұзушылықтарға қатысты күмән туындаған жағдайда, КРІ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы, Контрагент, қатысушы немесе өзге тұлға ашық диалог нысанында (оның ішінде жасырын түрде) мыналарды: өзінің күмәні туралы КРІ Комплаенс қызметіне немесе КРІ ішкі құжаттарында белгіленген рәсімге сәйкес «Жедел желіге» жүгінуге құқылы.

Еңбек шартына Қосымша

«KPI Inc.» ЖШС СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТ НОРМАЛАРЫН САҚТАУ МІНДЕТТЕМЕСІ

1. Қызметкер «KPI Inc.» ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Саясаттың және «KPI Inc.» ЖШС Іскерлік этика кодексі мазмұнымен танысқанын растайды және оларды сақтауға міндеттенеді.

2. Қызметкер:

2.1. Сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе үшінші тұлғалардың делдалдығы арқылы қатыспауға, оның ішінде формальдылықтарды оңайлату үшін Пара және төлемдерді кез келген нысанда (ынталандырушы төлемдер), оның ішінде ақшалай қаражат, құндылықтар, көрсетілетін қызметтер немесе өзге де қызметтер нысанында ұсынбауға, бермеуге, уәде бермеуге, сұрамауға және алмауға, коммерциялық ұйымдарды, билік және өзін-өзі басқару органдарын, қазақстандық және шетелдік мемлекеттік қызметшілерді, жеке компаниялар мен олардың өкілдерін қоса алғанда, қандай да бір адамдарға және қандай да бір адамдардан немесе ұйымдардан өзге де пайда алмауға.

2.2. KPI мүддесі үшін немесе оның атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе оған қатысуға әзірлік ретінде айналасындағылар түсіндіруі мүмкін мінез-құлықтан тартынуға міндеттенеді.

2.3. Тікелей басшыны және Саясаттың сақталуын бақылауға жауапты тұлғаны дереу:

- жұмыскерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру жағдайлары туралы;

- басқа Қызметкерлердің, KPI Контрагенттерінің немесе өзге де тұлғалардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау жағдайлары туралы жұмыскерге белгілі болған ақпарат туралы;

- қызметкердің мүдделер қақтығысының пайда болу мүмкіндігі немесе туындауы туралы хабардар етуге міндеттенеді.

3. Қызметкер KPI «Жедел желісіне», Саясаттың сақталуын бақылауға жауапты KPI Комплаенс қызметіне өз іс-әрекеттерінің заңдылығы немесе әдептілігі, сондай-ақ Қоғаммен өзара іс-қимыл жасайтын басқа да қызметкерлердің, контрагенттердің немесе өзге де тұлғалардың іс-әрекеттері, әрекетсіздігі немесе ұсыныстары туралы хабарлау мүмкіндігімен танысты.

4. Қызметкерге өзін қоса алғанда ешбір KPI Қызметкері егер ол сыбайлас жемқорлықтың болжамды фактісі туралы хабарласа, не Пара беруден немесе алудан, Коммерциялық параға сатып алудан немесе кез келген басқа тәсілмен паракорлыққа Делдалдық көрсетуден бас тартса, соның ішінде осындай бас тарту нәтижесінде жоғалған пайда туындап немесе коммерциялық және бәсекелестік артықшылықтар алынбай қалса, KPI тарапынан санкцияларға және қудалауға ұшырамайтыны түсіндірілді.

5. Қызметкерге Қазақстан және басқа қолданыстағы заңнаманың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарын, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Саясатты және «KPI Inc.» ЖШС Іскерлік этика кодексін бұзғаны үшін тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және/немесе қылмыстық жауапкершілікке тарту мүмкіндігі туралы ескертілді.

6. Қызметкерге «KPI Inc.» ЖШС-де Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы қосымша сұрақтар болған жағдайда түсіндірілгені түсіндірілді және қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қолдана отырып, ол Саясаттың сақталуын бақылауға жауапты KPI Комплаенс қызметіне жүгіне алады.

« » _____ 20 ж. _____ / _____

«KPI Inc.» ЖШС ҚЫЗМЕТКЕРІНІҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ЗАҢНАМАНЫҢ ТАЛАПТАРЫН САҚТАУ БОЙЫНША ЖАДЫНАМАСЫ

1. Қандай жүріс-тұрысқа тыйым салынады?

«KPI Inc.» ЖШС (бұдан әрі - KPI) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында саясаты (бұдан әрі - Саясат) KPI-де сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандарына тыйым салады: қызмет бабын теріс пайдалану, Пара беру (Белсенді парақорлық), пара алу (пассивті парақорлық), Делдалдық, өкілеттіктерді теріс пайдалану, Коммерциялық параға сатып алу немесе жеке тұлғаның өзінің лауазымдық жағдайын KPI мен мемлекеттің мүдделеріне қайшы келетін өзге де заңсыз пайдалануы, ақша, құндылықтар, өзге де мүлік немесе қызметтер түрінде пайда алу мүліктік сипаттағы, өзіне немесе үшінші тұлғаларға өзге де мүліктік құқықтар не басқа жеке тұлғалардың көрсетілген адамға мұндай пайданы заңсыз беруі, сондай-ақ аталған іс-әрекеттерді заңды тұлғаның атынан немесе мүдделері үшін жасау.

2. Пара дегеніміз не?

Пара - бұл қабылданған материалдық құндылықтар (заттар немесе ақша) немесе осы адам өзінің қызметтік жағдайына байланысты жасай алатын немесе жасауы тиіс пара берушінің мүддесі үшін іс-әрекет (немесе керісінше әрекетсіздік) үшін қандай да бір мүліктік пайда немесе қызмет көрсету.

Пара құнды нәрсе, оның ішінде қаржылық немесе басқа артықшылық болуы мүмкін. Пара алу мысалдары мыналарды қамтиды (бірақ шектемейді):

- қаржылық төлемдер немесе ақшалай немесе оның баламаларындағы төлемдер туралы уәделер (мысалы, сыйлық сертификаттары),
- сыйлықтар, ойын-сауық және қонақжайлылық белгілері (мысалы, сапар, тамақтану және тұру),
- қызметтер,
- қарыздар және құнды қамсыздандыру,
- мүлік немесе кез келген түрдегі мүліктегі қандай да бір үлес,
- өсімпұлдан қорғау және қандай да бір міндеттемеден босату,
- сәйкес келмейтін сыйақы үшін берілетін нәрсе,
- тәжірибе, жұмыс тәжірибесін ұсыну немесе уақытша немесе тұрақты жұмыс ұсыну (жақын туыстарына, жұбайларына, жекжаттарына осындай қызметтер/игіліктер ұсынуды қоса алғанда),
- саяси немесе қайырымдылық жарналар.

Парақорлықты қорғау үшін Параның қандай да бір жергілікті салада, істе, кәсіпте немесе кәсіпте қажетті шара болып табылатындығын дәлелдеу мүмкін емес.

3. Белсенді парақорлық

КРІ Қызметкерлері / Лауазымды тұлғалары үшін қашанда:

- Үнталандырушы төлемдерді, Саяси маңызы бар адамға немесе олардың пайдасына өзге де заңсыз төлемдерді немесе артықшылықтарды қоса алғанда, немесе осындай тұлғалардың нұсқауы бойынша пара ұсыну, уәде беру немесе төлеу;
- мұндай мінез-құлықты насихаттау, делдал болу, көмектесу немесе қолдау орынсыз.

Егер КРІ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы ұсынса, төлеуге тырысса немесе төлесе, Саяси маңызы бар адамға пара беру кезінде делдал болса, тіпті КРІ Қызметкері/Лауазымды тұлғасы оның орнына пайда таппаса да, Саясаттың бұзылуы туындайды.

4. Пассивті парақорлық

КРІ Қызметкерлеріне / Лауазымды тұлғаларына мынаған тыйым салынған:

- саяси маңызды адамнан пара алу, талап ету, келісу немесе алу.

Бұл тыйым Қызметкер өз пайдасына немесе басқа адамның атынан пара алатынына қарамастан қолданылады.

Егер Қызметкер/Лауазымды тұлға пара сұраса немесе талап етсе, саясаттың бұзылуы туындайды; пара іс жүзінде төленбеуі мүмкін.

5. Коммерциялық параға сатып алу дегеніміз не?

Коммерциялық параға сатып алу - коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты өзінің қызмет бабын пайдаланғаны үшін оған мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету, сондай-ақ параға сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызметі бойынша жалпы қамқорлық немесе жол берушілік.

6. Артықшылық қашан Пара немесе Коммерциялық параға сатып алу болып саналады?

Артықшылық беру егер:

* алушының немесе басқа тұлғаның тарапынан орынсыз әрекетін үнталандыру немесе көтермелеу (Коммерциялық параға сатып алу); немесе

* коммерциялық артықшылықты алу немесе сақтау мақсатында өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде Саяси маңызы бар адамға әсер ету (заңсыз немесе басқаша түрде) ниеті болса, құндылығына қарамастан пара болып табылады.

Артықшылық беру мына жағдайда Пара болып табылады:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және парақорлық туралы тиісті заңдар бойынша бұл заңсыз;
- ол екінші Тарап үшін міндеттеме немесе міндеттеме көрінісін жасайды;
- ол артықшылық беретін адамға немесе осындай адамды ұйымдастыруға белгілі бір пайда немесе жалпы қолдау көрсету мақсатында адамды іс-әрекетке немесе әрекетсіздікке итермелеуге бағытталған;

• ол Саяси маңызды адамға қызметшіге өзінің қызметтік міндеттеріне әсер ету үшін, қызметтік міндеттерін орындауды жеделдету немесе осындай адамнан жалпы қолдау алу үшін беріледі;

- құны, берілу жиілігі немесе әдісі бойынша негізсіз болғанда.

7. Тағы неге тыйым салынады?

Сіз үшін де мына жағдайлар орынсыз:

- қаржылық тәртіпті бұзу, соның ішінде ақша ұрлау және жалған есептер шығару, инсайдерлік ақпарат саудасы, ақшаны жылыстату немесе қаражатты заңсыз пайдалану сияқты қылмыстық әрекеттер;

- Қоғам тарапынан алдын ала рұқсатсыз активтерді, қаражатты немесе зияткерлік меншікті қоса алғанда, Қоғамның ресурстарына қол жеткізуді немесе пайдалануды басқа тұлғаларға жеке түрде пайдалану немесе ұсыну;

- оммерциялық ұйымның, мемлекеттік (толық немесе ішінара) ұйымның жеке қызметкерін немесе Саяси маңызды адамды заңсыз әрекеттерге итермелеуге тырысу;

- тікелей немесе жанама түрде агент немесе байланысты тұлға арқылы пара/коммерциялық пара ұсыну, беру немесе рұқсат ету:

а. Саяси маңызы бар адамға немесе

б. коммерциялық немесе өзге ұйымның менеджеріне, қызметшісіне немесе қызметкеріне;

- қоғамның қандай да бір бәсекелесінің, өнім берушісінің немесе тапсырыс берушісінің қызметкеріне рұқсат етілмеген пайданы (мүліктік немесе өзге) ұсыну немесе ұсыну, бұл жосықсыз⁷ бәсекелестік артықшылыққа және Қоғамның бәсекелестерінен лайықсыз артықшылығына әкелуі мүмкін кез келген пайда сияқты бәсекелестік туралы қолданылатын ережелерді бұзуға әкелуі мүмкін;

- КРІ-ға қатысты бәсекелестік артықшылықты заңсыз алу мақсатында Саяси маңызы бар тұлғалармен болуы мүмкін қандай да бір байланыстарды пайдалану;

- Саясатқа сәйкес заңсыз төлемдердің белгілері немесе назар аудару белгілері туралы немесе мұндай мінез-құлыққа күдік туғызатын қандай да бір жағдайлар туралы хабарламау;

- тарапты қаржылық немесе өзге де пайда алуға немесе міндеттемелерден жалтаруға итермелейтін жалған жалған мәлімдемелерді қоса алғанда, іс-әрекеттер жасау;

- жоғарыдағы кез-келген нәрсені жасыруға немесе жасыруға тырысу.

Жадынамамен таныстым, бәрін оқыдым және толық көлемде түсіндірілді.

ТАӘ _____

Қолы _____

Күні _____

КОНТРАГЕНТТЕРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТТАР ҮШІН СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ЕСКЕРТПЕНІҢ ҮЛГІСІ

1. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] иелерін, директорларды, лауазымды тұлғаларды, қызметкерлер мен агенттерді [шарт бойынша контрагенттің атауы] шектеусіз қоса алғанда, осы Шарт бойынша әрекет ететін, өзімен үлестес барлық жеке және заңды тұлғалардың (бұдан әрі олардың әрқайсысы «Үлестес тұлға» деп аталады) осы ескертпенің кепілдіктерін сақтауын қамтамасыз етуге міндеттенеді.

2. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] және барлық Үлестес тұлғалар тікелей немесе жанама түрде мынадай іс-әрекеттер жасамауға міндеттенеді:

2.1.1. KPI үшін заңсыз пайда алу, сақтау немесе бизнесті жүргізу немесе заңсыз артықшылықтар алу мақсатында мемлекетпен байланысты кез келген тұлғаларға қандай да бір ақша қаражатын төлеуге, қайта беруге, уәде етуге не төлеуге рұқсат етуге немесе өзге де құндылықтарды (сыйлықтар, ойын-сауық және субсидияларды қоса алғанда) беруге.

2.1.2. Коммерциялық параға сатып алуды және бизнесті жүргізудің өзге де заңға қайшы және заңсыз құралдарын қоса алғанда, коммерция саласында парақорлыққа тыйым салатын қолданыстағы заңдарды бұзатын өзге де әрекеттер жасамауға құқылы.

3. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] мемлекетпен байланысты тұлға [болып табылмайды]² және оның лауазымды тұлғалары, қызметкерлері не тікелей немесе жанама иелері болып табылатын саяси маңызды тұлғалары [жоқ]³. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] қандай да бір Саяси маңызы бар тұлға Лауазымды тұлға немесе [Шарт бойынша контрагенттің атауы] Қызметкері болған не [Шарт бойынша контрагенттің атауы] тікелей немесе жанама қатысу үлесін алған барлық жағдайлар туралы KPI-ге жазбаша нысанда дереу хабарлауға міндеттенеді.

4. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] қандай да бір заңсыз мақсатта емес, заңды шаруашылық қызметті жүзеге асыру мақсатында құрылған және тек заңды қаржыландыру көздері бар.

5. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] және оның үлестес тұлғалары алаяқтық немесе сыбайлас жемқорлыққа байланысты қандай да бір заңға қайшы іс-әрекеттер жасағаны үшін сотталмаған немесе кінәлі деп танылған. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] егер [Шарт бойынша контрагенттің атауы] немесе оның қандай да бір үлестес тұлғалары осындай құқыққа қарсы іс-әрекеттер жасағаны үшін сотталса немесе кінәлі деп танылса, KPI-ны жазбаша нысанда дереу хабардар етуге міндеттенеді.

6. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] «KPI Inc.» ЖШС (бұдан әрі - KPI) іскерлік этика Кодексімен танысқанын растайды және KPI ресми веб-сайтындағы KPI Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатымен. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] KPI іскерлік этика кодексін және KPI сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатты толық түсінетіндігін куәландырады.

7. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы

ескертпенің талаптары нақты немесе ықтимал бұзылған жағдайда КРІ-ге адал түрде көмек көрсетуге міндеттенеді, оның ішінде өз иелеріне, директорларына, лауазымды адамдарына және өзге де Үлестес тұлғаларына сауалнама жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндеттенеді.

8. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] КРІ-ға КРІ қызметімен байланысты сыйбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе талаптарын бұзудың барлық жағдайлары туралы уақтылы хабарлауға міндеттенеді. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] талаптарын бұзу жағдайлары туралы хабарлау үшін КРІ «Жедел желісін» пайдалануға міндетті, ол туралы ақпарат КРІ ресми веб-сайтында орналастырылған.